

ACORD
privind serviciile aeriene între Guvernul Republicii
Moldova și Guvernul Republicii Ungare

Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Ungare, denumite în continuare Părți Contractante,

fiind semnatarele Convenției privind Aviația Civilă Internațională și acceptînd Acordul privind serviciile aeriene internaționale de tranzit, ambele deschise spre semnare la Chicago în ziua de 7 decembrie 1944, și

dorind să încheie un acord în scopul înființării serviciilor aeriene între și dincolo de teritoriile statelor lor,

au convenit cele ce urmează:

Articolul 1
Definiții

1. În scopul aplicării prezentului Acord, exceptînd cazurile cînd din context rezultă altfel, expresiile:

a) "Convenție" înseamnă Convenția privind Aviația Civilă Internațională, deschisa spre semnare la Chicago, pe 7 decembrie 1944, inclusiv toate anexele adoptate în baza prevederilor articolului 90 al Convenției, precum și orice amendamente la anexe sau Convenție, operate conform prevederilor articolelor 90 și 94 ale acesteia, în măsura în care au fost acceptate de ambele Părți contractante;

b) "autorități aeronautice" înseamnă în cazul Republicii Moldova — Administrația de Stat a Aviației Civile, iar în cazul Republicii Ungare — Ministerul Transporturilor, Comunicațiilor și Gospodăriei Fluviale sau, în ambele cazuri — orice persoană sau organ legal autorizate să îndeplinească funcțiile exercitate de către autoritățile menționate;

c) "companii aeriene desemnate" înseamnă companiile aeriene care au fost desemnate și autorizate în conformitate cu articolul 3 al prezentului Acord;

d) "teritoriu" are sensul specificat în articolul 2 al Convenției;

e) "serviciu aerian", "serviciu aerian internațional", "companie aeriană" și "escala necomercială" au sensurile specificate în articolul 96 al Convenției;

f) "capacitate":

în ceea ce privește o aeronavă, înseamnă încărcătura comercială a acelei aeronave disponibilă pe o ruta sau pe o porțiune de rută;

în ceea ce privește un serviciu convenit, înseamnă capacitatea aeronavei utilizate pentru exploatarea unui astfel de serviciu, înmulțită cu frecvența curselor efectuate de această aeronavă într-o perioadă dată și pe o rută indicată sau pe o porțiune de rută;

g) "trafic" înseamnă transportul de pasageri, bagaje, marfă și poștă;

h) "tarif" înseamnă prețul stabilit pentru transportul de pasageri, bagaje și marfă (constituind excepție transportul poștei), inclusiv orice beneficii auxiliare obținute în urma serviciilor oferite sau accesibilității acestora, comportate de atare transport, precum și comisioanele în vânzarea biletelor pentru transportul persoanelor, sau din tranzacțiile corespunzătoare pentru transportul de mărfuri. Termenul include, de asemenea, condițiile în baza cărora se aplică aceste prețuri pentru transport sau plata comisioanelor;

2. Anexa alăturată este parte integrantă a prezentului Acord.

Articolul 2
Acordarea drepturilor de trafic

1. Fiecare Parte Contractantă acordă celeilalte Părți Contractante drepturile specificate în prezentul Acord, în scopul înființării și exploatării serviciilor aeriene internaționale regulate pe rutele specificate în anexa la prezentul Acord. Aceste servicii și rute sînd denumite în continuare "servicii convenite" și, respectiv, "rute specificate". Companiile aeriene, desemnate de fiecare Parte Contractantă, se vor bucura, în timp ce exploatează serviciile convenite pe rutele specificate, de următoarele drepturi:

a) de a survola, fără aterizare, teritoriul celeilalte Părți Contractante;

b) de a face escale necomerciale pe teritoriul menționat;

c) de a face escale pe teritoriul celeilalte Părți contractante, în punctele rutei specificate în anexa la prezentul Acord, pentru a debarca și îmbarca pasageri, marfă și poștă,

în mod separat sau combinat, în limitele traficului internațional, spre sau dinspre teritoriul celeilalte Părți Contractantesau al unei terțe țări.

2. Nici o prevedere a punctului 1 din acest articol nu va putea fi interpretată în sensul de a conferi companiilor aeriene, desemnate de o Parte Contractantă, dreptul de a îmbarca pasageri, marfă și poștă, traficul fiind contra plată sau închiriat, pentru a le transporta între punctele aflate pe teritoriul celeilalte Părți Contractante(rute de cabotaj).

Articolul 3

Autorizații de exploatare

1. Fiecare Parte Contractantă are dreptul să desemneze o companie sau câteva companii aeriene în scopul exploatarii serviciilor convenite pe rutele specificate. Atare desemnare ea o va notifica în scris autorității aeronautice a celeilalte Părți Contractante.

2. La primirea desemnării în cauză, cealaltă Parte Contractantă va acorda fără întârziere, sub rezerva prevederilor punctelor 3 și 4 ale acestui articol, companiei aeriene astfel desemnate autorizația de exploatare respectivă.

3. Autoritatea aeronautică a unei Părți Contractante poate cere companiei aeriene desemnate de către cealaltă Parte Contractantă sa-i facă dovadă că este în măsură să îndeplinească condițiile prevazute de legile și reglementările, aplicate în mod normal și rezonabil de această autoritate la exploatarea serviciilor aeriene internaționale.

4. Fiecare Parte Contractantă este în drept de a refuza să acorde autorizația de exploatare prevazută în punctul 2 al acestui articol sau să impună acele condiții pe care le consideră necesare pentru exercitarea de către compania aeriană desemnată a drepturilor, specificate în articolul 2 al prezentului Acord, în cazul în care numită Parte Contractantă nu este convinsă că partea preponderentă a proprietății și controlul efectiv al acelei companii aeriene aparțin Părții contractante, care a desemnat compania aeriană, sau cetățenilor acesteia.

5. Compania aeriană, desemnată și autorizată în modul susindicat, poate începe oricând exploatarea serviciilor aeriene convenite, cu condiția reglementării capacității, a tarifelor și a orarelor stabilite în conformitate cu prevederile Articolelor 10 și 13.

6. Chestiunile de ordin tehnic și comercial privind exploatarea aeronavei și transportul pasagerilor, mărfurilor și a poștei în cadrul serviciilor convenite și anume orarul, frecvența zborurilor, tipurile de aeronave vor fi prezentate autorităților aeronautice ale Părților Contractante, pentru a fi aprobate.

Articolul 4

Revocarea și suspendarea autorizației de exploatare

1. Fiecare Parte Contractantă are dreptul să revoce autorizația de exploatare sau să suspende exercitarea drepturilor specificate în articolul 2 al prezentului Acord de către compania aeriană, desemnată de cealaltă Parte Contractantă, sau să-i impună condițiile pe care le consideră necesare pentru exercitarea acestor drepturi:

a) în orice caz în care nu este convinsă că partea preponderentă a proprietății și controlul efectiv al acelei companii aeriene aparțin Părții Contractante, care a desemnat compania în cauză, sau cetățenilor acelei Părți, sau

b) în cazul în care compania aeriană nu reușește să se conformeze legilor și reglementărilor Părții Contractante care-i acordă aceste drepturi, sau

c) în cazul în care compania aeriană nu reușește să se conformeze prevederilor prezentului Acord.

2. În afară de cazul în care revocarea imediată sau suspendarea autorizației, sau impunerea condițiilor menționate în punctul 1 al acestui articol sînt absolut necesare pentru a se evita noi abateri de la legi și reglementări, acest drept va fi exercitat numai după ce se va consulta autoritatea aeronautică a celeilalte Părți Contractante. Atare consultări vor avea loc în termen de treizeci (30) zile din data primirii notificării.

Articolul 5

Aplicarea legilor și reglementărilor

1. Legile și reglementările unei Părți Contractante referitoare la intrarea în, șederea pe sau ieșirea din teritoriul său a aeronavelor folosite în navigația aeriană internațională sau cele referitoare la exploatarea și navigația acestor aeronave pe timpul cît se află pe teritoriul său se vor aplica aeronavelor ambelor Părți Contractante, fără deosebire de apartenență, și vor fi respectate de aceste aeronave la intrarea în, ieșirea din sau în timpul aflării lor în limitele teritoriului acelei Părți Contractante.

2. Legile și reglementările unei Părți Contractante referitoare la intrarea în, șederea pe sau ieșirea din teritoriul său a pasagerilor, echipajelor, mărfii și a poștei transportate la bordul aeronavei, inclusiv reglementările referitoare la intrare, emigrare, pașapoarte, vamă și carantină vor fi respectate de către sau în numele acestor pasageri, echipaje, marfă sau poștă la intrarea în, ieșirea din sau în timpul aflării lor în limitele teritoriului acelei Părți.

3. Taxele și alte cheltuieli pentru folosirea fiecărui aeroport, inclusiv a instalațiilor de navigație aeriană, clădirilor, bunurilor mobile și altor servicii, precum și orice altă plată pentru instalațiile și serviciile de comunicații nu vor depăși taxele aplicate companiilor aeriene desemnate de alte state, ce efectuează servicii aeriene internaționale similare.

Articolul 6

Scutirea de taxe vamale și alte taxe

1. Aeronavele folosite pentru serviciile aeriene internaționale de către companiile aeriene desemnate de Părțile Contractante, precum și echipamentul lor obișnuit, rezervele de carburanți și lubrifianți, piesele de schimb și proviziile de bord (inclusiv alimentele, băuturile, produsele din tutun), aflate la bordul aeronavelor, vor fi scutite la intrarea pe teritoriul celeilalte Părți Contractante de orice taxe vamale, taxe de inspecție și de orice alte taxe și impozite, cu condiția ca aceste echipamente și provizii să rămână la bordul aeronavelor pînă în momentul reexportării lor sau folosirii acestora la bordul aeronavei în timpul călătoriei deasupra acestui teritoriu.

2. Vor fi, de asemenea, scutite de taxe și impozite similare, cu excepția sumelor corespunzătoare serviciilor oferite:

a) proviziile de bord îmbarcate pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, în limitele fixate de autoritățile acestei Părți și destinate consumului la bordul aeronavelor companiei aeriene desemnate, care sînt angajate în serviciile internaționale convenite cu cealaltă Parte Contractantă;

b) piesele de schimb și echipamentele obișnuite de bord, introduse pe teritoriul oricărei Părți Contractante pentru întreținerea sau repararea aeronavelor folosite în serviciile aeriene internaționale, convenite de către compania aeriană desemnată de cealaltă Parte Contractantă;

c) carburanții și lubrifianții destinați alimentării aeronavelor angajate în serviciile internaționale de către compania aeriană, desemnată de cealaltă Parte Contractantă, chiar și atunci cînd aceste rezerve sînt folosite în cadrul unei părți a traiectului de zbor efectuat deasupra teritoriului Părții Contractante, în care au fost îmbarcate.

Materialele la care s-a făcut referire în subpunctele a), b) și c) susenumerate pot fi păstrate, la cerere, sub control sau supraveghere vamală.

Articolul 7

Păstrarea echipamentului și a produselor de bord

Echipamentul obișnuit transportat pe calea aerului, precum și materialele și produsele ce se află la bordul oricărei aeronave a companiei, desemnate de către oricare Parte Contractantă, pot fi descărcate pe teritoriul celeilalte Părți Contractante numai cu acordul autorităților vamale din teritoriul dat. În asemenea situații, ele pot fi supravegheate de către autoritățile menționate pînă cînd vor fi reexportate sau distribuite în conformitate cu reglementările vamale.

Articolul 8

Traficul în tranzit direct

În traficul de tranzit direct pasagerii, bagajele și marfa trecută peste teritoriul uneia din Părțile Contractante, cu condiția că nu părăsesc zona special rezervată în aeroport, vor fi supuși unui simplu control în scopul respectării măsurilor de securitate îndreptate împotriva violenței, actelor de piraterie aeriană și contrabandei de droguri. Bagajele și marfa în tranzit direct vor fi scutite de taxe vamale și de alte impozite.

Articolul 9

Prevederi financiare

1. Fiecare companie aeriană desemnată va avea dreptul de a vinde și emite propriile documente de transport pe teritoriul celeilalte Părți Contractante în mod direct, la discreția sa și prin intermediul agenților săi. Atare companii aeriene desemnate dispun de dreptul de a efectua vânzări către orice persoană, care este liberă de a cumpăra documente de transport.

2. Fiecare companie aeriană desemnată va avea dreptul de a transfera și remite în țara sa în valută liber convertibilă, la cursul oficial de schimb, excedentul dintre încasări și

cheltuieli, realizat în urma transportului de pasageri, marfă și poștă. În lipsa prevederilor de plată respective, confirmate printr-un acord de plată dintre Părțile Contractante, acest transfer va fi efectuat în valută liber convertibilă, în conformitate cu legile naționale și reglementările internaționale în vigoare vizînd schimbul valutar. De asemenea, fiecare companie aeriană desemnată va avea dreptul de a efectua în teritoriul celeilalte Părți Contractante vînzări în valuta statului acestei Părți.

Articolul 10 **Prevederea capacităților**

1. Companiile aeriene desemnate ale ambelor Părți Contractante vor bucura de posibilități egale pentru exploatarea serviciilor convenite pe rutele specificate între teritoriile respective.

2. În exploatarea serviciilor convenite, companiile aeriene desemnate ale fiecărei Părți Contractante vor ține seama de interesele companiilor desemnate ale celeilalte Părți contractante, pentru a nu se afecta în mod nejustificat serviciile pe care aceasta din urmă le asigură, în întregime sau în parte, pe aceeași rută.

3. Serviciile convenite, efectuate de companiile aeriene desemnate ale Părților Contractante, vor corespunde cerințelor de transportare pe rutele specificate și vor avea ca obiectiv primordial asigurarea capacității adecvate, la un factor de încărcare rezonabil, pentru efectuarea traficului curent și anticipat, spre și dinspre teritoriul celeilalte Părți Contractante, care a desemnat compania aeriană.

4. Datele privind frecvența și capacitatea trebuie să fie prezentate autorităților aeronautice ale ambelor Părți Contractante, pentru a fi aprobate. În asemenea cazuri, capacitatea va fi verificată sistematic, în dependență de traficul înaintat spre aprobare autorităților aeronautice ale ambelor Părți Contractante.

5. În cazul în care companiile aeriene desemnate ale unei Părți Contractante exploatează în terțe țări puncte incluse în ruta specificată potrivit punctelor 3 și 4 ale acestui articol, ele au dreptul la o capacitate suplimentară, folosirea careia va fi autorizată de către autoritățile aeronautice ale Părților Contractante.

Articolul 11 **Reprezentanța**

Fiecare Parte Contractantă acordă companiei aeriene desemnate de cealalta Parte Contractantă dreptul să-și înființeze reprezentanțe, să introducă și să mențină pe teritoriul său personalul tehnic și comercial, necesar pentru efectuarea serviciilor convenite. Personalul menționat se va conforma reglementărilor Părții Contractante care le-a aprobat intrarea și șederea pe teritoriul său.

Articolul 12 **Securitatea aviației**

1. În conformitate cu drepturile și obligațiile ce le revin potrivit dreptului internațional, Părțile Contractante reafirmă că obligația lor reciprocă de a proteja securitatea aviației civile împotriva actelor de intervenție ilicită face parte integrantă din prezentul Acord. Fără a limita generalitatea drepturilor și obligațiilor ce le revin potrivit dreptului internațional, Părțile Contractante vor acționa în special conform prevederilor Convenției cu privire la infrațiuni și anumite alte acte comise la bordul aeronavelor, semnată la Tokio la 14 septembrie 1963, Convenției pentru reprimarea capturării ilicite a aeronavelor, semnată la Haga la 16 decembrie 1970, și Convenției pentru reprimarea actelor ilicite îndreptate împotriva securității aviației civile, semnată la Montreal la 23 septembrie 1971.

2. Părțile Contractante își vor acorda reciproc, la cerere, toată asistența necesară pentru prevenirea actelor de capturare ilicită a aeronavelor civile și a altor acte ilicite, îndreptate împotriva securității acestor aeronave, pasagerilor și echipajelor lor, aeroporturilor și instalațiilor de navigație aeriană, precum și împotriva oricărei alte amenințări la securitatea aviației civile.

3. În relațiile lor reciproce, Părțile Contractante vor acționa în conformitate cu prevederile referitoare la securitatea aviației civile, care au fost stabilite de Organizația Aviației Civile Internaționale, în măsura în care aceste prevederi de securitate sînt aplicabile Părților Contractante; ele vor cere operatorilor aeronavelor înmatriculate de ele sau operatorilor aeronavelor care își au sediul principal sau reședința permanentă pe teritoriul lor, precum și operatorilor de aeroporturi, situate pe teritoriile lor, să acționeze în conformitate cu aceste prevederi privind securitatea aviației civile.

4. Fiecare Parte Contractantă reiterează că acești operatori de aeronave trebuie să respecte prevederile privind securitatea aviației, specificate în punctul 3 al acestui articol, pe care cealaltă Parte Contractantă le pretinde la intrarea în, ieșirea din sau în timpul aflării lor în limitele teritoriului acestei celeilalte Părți Contractante.

5. Fiecare Parte Contractantă va asigura aplicarea efectivă pe teritoriul său a măsurilor adecvate pentru protecția aeronavelor și pentru controlul pasagerilor, echipajelor, bagajelor de mîna, bagajelor de cală, mărfurilor și proviziilor de bord înainte de și în timpul îmbarcării sau încărcării. Fiecare Parte Contractantă va examina, de asemenea, în spirit favorabil, orice cerere adresată de către cealaltă Parte Contractantă privind anumite măsuri speciale rezonabile de securitate, pentru a face față unei amenințări deosebite.

6. Atunci cînd este comis un incident ori apare pericolul unui act de capturare ilicită a unei aeronave civile sau a altor acte ilicite îndreptate împotriva securității aeronavelor, pasagerilor și echipajelor lor, aeroporturilor sau instalațiilor de navigație aeriană, Părțile Contractante se vor ajuta reciproc prin facilitarea comunicațiilor și prin alte măsuri corespunzătoare, în scopul de a pune capăt, rapid și în condiții de securitate, incidentului sau cazului de amenințare cu un act ilicit.

7. În cazul în care o Parte Contractantă se confruntă cu probleme în ceea ce privește aplicarea prevederilor acestui articol referitoare la securitatea aviației, autoritatea aeronautică a oricărei Părți Contractante poate să ceară consultări imediate cu autoritatea aeronautică a celeilalte Părți Contractante.

Articolul 13 **Stabilirea tarifelor**

1. Tarifele care urmează să fie aplicate de către compania aeriană a unei Părți Contractante pentru transportul către sau dinspre teritoriul celeilalte Părți Contractante vor fi stabilite la cantități rezonabile, ținîndu-se seama de toți factorii relevanți, inclusiv costul exploatării, un profit rezonabil și tarifele aplicate de alte companii aeriene.

2. Tarifele, la care s-a făcut referire în articolul 1 al prezentului Acord și în punctul 1 al acestui articol, vor fi convenite de companiile aeriene desemnate ale ambelor Părți Contractante după consultarea, dacă va fi necesară, cu alte companii aeriene care exploatează întreaga rută sau un segment din ea, și dacă se va ajunge la o asemenea înțelegere — prin folosirea, în măsura posibilităților, a procedurilor Asociației Transportului Aerian Internațional.

3. Tarifele astfel convenite vor fi supuse aprobării autorităților aeronautice ale ambelor Părți Contractante cu cel puțin șasezeci (60) zile înainte de data propusă pentru intrarea lor în vigoare. În cazuri speciale, această perioadă poate fi redusă, sub rezerva acordului autorităților susmenționate.

4. Această aprobare poate fi data în mod expres. Dacă nici una din autoritățile aeronautice nu și-a exprimat dezacordul în termen de treizeci (30) zile din data la care tarifele au fost supuse spre aprobare, aceste tarife, în conformitate cu punctul 3 al prezentului articol, se vor considera aprobate. În cazul reducerii perioadei de timp, stabilite pentru supunerea spre aprobare a tarifelor conform punctului 3, autoritățile aeronautice pot conveni ca termenul de notificare a dezacordului să fie redus corespunzător la limita de treizeci (30) de zile.

5. Dacă un tarif nu poate fi stabilit în conformitate cu punctul 2 al acestui articol sau o autoritate aeronautică notifică celeilalte autorități aeronautice dezacordul său privind orice tarif convenit în conformitate cu prevederile punctului 2 din acest articol, autoritățile aeronautice ale Părților Contractante se vor strădui să stabilească tariful în cauză de comun acord.

6. Dacă autoritățile aeronautice nu pot conveni asupra oricărui tarif, supus aprobării lor potrivit punctului 3 din acest articol, sau asupra determinării oricărui tarif în baza prevederilor punctului 5 din acest articol, diferendul va fi soluționat în conformitate cu prevederile articolului 19 al prezentului Acord.

7. Un tarif, fixat în conformitate cu prevederile acestui articol, va rămîne în vigoare pînă în momentul stabilirii unui nou tarif. Totuși, valabilitatea unui tarif nu poate fi prelungită în virtutea acestui punct pentru o perioadă de timp mai mare de douăsprezece (12) luni din data la care acesta ar fi expirat.

Articolul 14 **Furnizarea informației și a datelor statistice**

Autoritatea aeronautică a oricărei Părți Contractante va furniza autorității aeronautice a celeilalte Părți Contractante, la solicitarea acesteia, date periodice sau alte situații statistice care pot fi cerute în mod rezonabil, în scopul examinării capacității pentru serviciile convenite, de către companiile aeriene desemnate ale primei Părți Contractante. Aceste date statistice vor

include toate datele necesare pentru a determina volumul total al transporturilor efectuate de către companiile aeriene care exploatează serviciile convenite.

Articolul 15 **Consultări**

Autoritățile aeronautice ale Părților Contractante se vor consulta reciproc, după necesități, într-un spirit de strânsă cooperare, pentru a se asigura că prevederile prezentului Acord și anexa la acesta sînt aplicate și se respectă în mod satisfăcător. Aceste consultări se vor desfășura în cel tîrziu treizeci (30) zile din data primirii cererii de consultare, exceptînd cazurile în care autoritățile aeronautice ale Părților Contractante vor conveni prelungirea acestei perioade.

Articolul 16 **Amendamente**

1. Dacă una din Părțile Contractante consideră necesară modificarea oricărei dispoziții din prezentul Acord, ea poate cere consultări cu cealaltă Parte Contractantă; asemenea consultări, care pot avea loc între autoritățile aeronautice sub formă de discuții sau prin corespondență, vor începe într-o perioadă de șaiszeci (60) zile din data primirii cererii respective. Orice amendament astfel convenit va intra în vigoare atunci cînd va fi confirmat printr-un schimb de note diplomatice.

2. Amendamentele la anexă pot fi facute direct, prin acordul comun al autorităților aeronautice ale Părților Contractante.

Articolul 17 **Conformitatea cu convențiile multilaterale**

Prezentul Acord și anexa la el vor fi modificate pentru a corespunde cu orice convenție multilaterală, ale cărei semnatare ar putea deveni ambele Părți Contractante.

Articolul 18 **Rezilierea**

Orice Parte Contractantă poate notifica în scris celeilalte Părți Contractante decizia sa de a denunța prezentul Acord, notificarea fiind remisă simultan Organizației Aviației Civile Internaționale. În această situație, Acordul își va înceta valabilitatea la expirarea a douăsprezece (12) luni din data primirii notificării de către cealaltă Parte Contractantă, în afară de cazul în care notificarea privind denunțarea este retrasă, prin înțelegere, înainte de expirarea acestei perioade. În absența confirmării de primire de către cealaltă Parte Contractantă, notificarea în cauză se va considera finalmente primită la patrusprezece (14) zile din data recepționării acesteia de către Organizația Aviației Civile Internaționale.

Articolul 19 **Soluționarea diferendelor**

1. În cazul unui diferend al Părților Contractante privind interpretarea sau aplicarea prezentului Acord și anexei la el, Părțile Contractante se vor strădui să-l soluționeze cu precădere prin negocieri directe.

În cazul în care autoritățile aeronautice menționate nu reușesc să soluționeze diferendul prin negocieri sau pe cale diplomatică, el va fi deferit, la cererea oricărei Părți Contractante, judecării arbitrilor în conformitate cu dispozițiile prezentului articol.

2. Diferendul va fi supus reglementării de către un tribunal, constituit din 3 arbitri în următoarele condiții:

a) în termen de 30 zile din data primirii cererii de arbitrare, fiecare Parte Contractantă va desemna cîte un arbitru. În decursul a 60 de zile de la desemnarea acestor doi arbitri, ei vor numi, de comun acord, cel de-al treilea arbitru, care va acționa în calitate de Președinte al tribunalului arbitral;

b) dacă oricare Parte Contractantă nu reușește să-și desemneze arbitrul sau dacă cel de-al treilea arbitru nu este desemnat în conformitate cu subpunctul precedent, oricare Parte Contractantă poate solicita Președintelui Consiliului Organizației Aviației Civile Internaționale, în termen de 30 zile, să numească arbitrul sau arbitrii necesari. Dacă Președintele Consiliului este cetățeanul uneia dintre Părțile Contractante, numirile în cauză le va face cel mai vîrstnic dintre vicepreședinții acestuia, calificat pentru acel teritoriu.

3. În afara cazurilor convenite, tribunalul arbitral va determina limitele jurisdicției sale în conformitate cu prevederile prezentului Acord și va stabili procedurile sale. La discreția

tribunalului sau la cererea oricărei Părți Contractante, ședința pentru precizarea chestiunilor ce trebuie arbitrate și a procedurilor specifice va fi convocată în cel târziu treizeci (30) de zile din data constituirii complete a tribunalului.

4. În afara cazurilor convenite, fiecare Parte Contractantă va înainta un memorandum, în termen de patruzeci și cinci (45) zile din data constituirii complete a tribunalului. Răspunsurile vor fi date după șasezeci (60) zile. Tribunalul își va convoca ședința la cererea oricărei Părți Contractante sau la discreția sa în termen de treizeci (30) zile din data notificării răspunsurilor.

5. Tribunalul arbitral își va pronunța decizia în scris în termen de treizeci (30) zile din data încheierii ședinței sau, în caz că ședința nu a avut loc — din data expedierii ambelor răspunsuri. Decizia tribunalului este executorie.

6. Părțile Contractante pot înainta cereri de clarificare a deciziei în termen de treizeci (30) zile din data pronunțării ei și orice clarificare va fi emisă în termen de treizeci (30) zile din data înaintării cererii.

7. Fiecare Parte Contractantă se obligă să pună în aplicare, respectând legile sale naționale, orice decizie sau sentință a tribunalului arbitral.

8. Cheltuielile tribunalului arbitral, inclusiv plățile și cheltuielile pentru arbitri, vor fi suportate în mod egal de ambele Părți contractante. Orice cheltuieli, aferente activității Președintelui Consiliului în legătură cu procedurile prevăzute în punctul 2, subpunctul b) din acest articol, vor fi considerate ca parte a cheltuielilor tribunalului arbitral.

Articolul 20

Titlurile

Titlurile articolelor, înserate în acest Acord, servesc pentru referire și facilitarea utilizării lui. Ele nu definesc, nu limitează și nu indică scopul ori intenția prezentului Acord.

Articolul 21

Înregistrarea

Prezentul Acord va fi înregistrat la Organizația Aviației Civile Internaționale de către ambele Părți Contractante.

Articolul 22

Intrarea în vigoare

Prezentul Acord va intra în vigoare din data când ambele Părți Contractante își vor notifica reciproc, prin canale diplomatice, îndeplinirea tuturor cerințelor legale necesare în acest scop.

Drept care subsemnații, fiind autorizați în modul stabilit de către guvernele lor, au semnat prezentul Acord.

Încheiat în or. Budapesta, la "19" aprilie 1995, în două exemplare originale, fiecare în limbile moldovenească, ungară și engleză, toate textele avînd aceeași valoare. În cazul unor diferende de interpretare, va prevala textul în limba engleză.

**Pentru Guvernul
Republicii Moldova**

**Pentru Guvernul
Republicii Ungare**

Anexă

la Acordul privind serviciile aeriene
între Guvernul Republicii Moldova
și Guvernul Republicii Ungare

Secțiunea A.

1. Compania aeriană, desemnată de Guvernul Republicii Moldova, este în drept să exploateze servicii aeriene pe rutele specificate, precum urmează:

Puncte în Moldova	Puncte intermediare	Puncte în Ungaria	Puncte mai departe
Chișinău	vor fi convenite ulterior	Budapesta	vor fi convenite ulterior

2. Compania aeriană, desemnată de Guvernul Republicii Ungare, este în drept să exploateze servicii aeriene pe rutele specificate, precum urmează:

Puncte în Ungaria	Puncte intermediare	Puncte în Moldova	Puncte mai departe
Budapesta	vor fi convenite ulterior	Chișinău	vor fi convenite ulterior

Secțiunea B.

1. Orice punct sau toate punctele de pe rutele specificate pot fi, la opțiunea companiei aeriene desemnate, omise pentru oricare zbor sau pentru toate zborurile.

2. Fiecare companie aeriană desemnata va putea să exercite drepturile de trafic internațional, prevalându-se de cea de-a cincea libertate a aerului, în toate punctele intermediare și punctele de mai departe, conform orarului rutelor fiecăreia. Aceste drepturi vor face inițial obiectul aprobării prealabile a autorităților aeronautice din statele ambelor Părți Contractante.